

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

УДК 330.341:311.3

DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/9.27>**Іваненко В.О.**кандидат економічних наук, доцент,
*Державний університет «Житомирська політехніка»***Кучер С.В.**кандидат економічних наук, доцент,
*Infopulse Ukraine LLC***Захарчук Д.В.**аспірант,
Державний університет «Житомирська політехніка»

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ УКРАЇНИ

В умовах тотальної глобалізації та посилення турбулентності зовнішнього середовища стійке зростання національної економіки неможливе без активізації інноваційної діяльності, яка відіграє ключову роль у нарощуванні конкурентоспроможності країни. У статті проаналізовано рейтингову позицію стану інноваційної системи України відносно світового рівня на основі міжнародних індексів за 2015–2019 рр. Доведено, що країні належить подолати значне відставання за рівнем інноваційної активності підприємств порівняно з розвиненими країнами світу. Встановлено, що Україна має значні нереалізовані можливості щодо комерціалізації нововведень і у сфері захисту прав на інтелектуальну власність, тому наявні ресурси і потенціал необхідно зосереджувати на підтримці наукових досліджень та створенні ефективної інфраструктури, яка сприятиме перетворенню результатів досліджень на продукт, придатний до комерціалізації.

Ключові слова: інновації, інноваційна активність, інноваційний розвиток, інноваційна спроможність, конкурентоспроможність, науково-дослідні роботи (НДР).

Постановка проблеми. В умовах глобальної конкуренції та посилення турбулентності зовнішнього середовища стійке зростання національної економіки неможливе без активізації інноваційної діяльності та впровадження інноваційних методик, які будуть сприяти забезпеченню гнучкості й оперативності прийняття управлінських рішень.

Досвід багатьох країн – лідерів світової економіки показує, що їх успішний розвиток значною мірою визначається можливостями створювати і впроваджувати інновації, адже саме інновації, втілюючи результати інтелектуальної праці, є не лише ключем до динамічного розвитку та добробуту, а й рушійною силою забезпечення якісного нового рівня розвитку економіки країни та зростання її конкурентоспроможності на світовій арені.

Вирішення завдань переходу на інноваційний шлях розвитку потребує постійних поглиблених наукових досліджень із проблем інноваційної теорії, вимагає розроблення методичного інструментарію, а також здійснення відповідних аналітичних досліджень. Зазначене актуалізує необхідність систематичного проведення статистичного аналізу інноваційності економіки країни як основного інформаційного джерела для виявлення

тенденцій і проблем інноваційних процесів на різних рівнях, побудови прогнозів та розроблення відповідних регулюючих заходів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теорія довгих хвиль стала основою зародження інноваційної теорії економічного розвитку, яка пов'язана з роботами таких видатних економістів-теоретиків, як М. Портер, Й. Шумпетер, В. Зомбарт, В. Мітчерліх і С. Кузнець. Серед зарубіжних науковців сучасності, які досліджували проблеми інноваційного розвитку, слід назвати таких економістів, як Р. Арон, Д. Белл, П. Друкер, В. Ростоу, Б. Санто, Р. Солоу, Б. Твісс, Е. Тоффлер, Я. Тінберген, Ж. Фурастьє, В. Хартман та ін. Дослідження теоретичних та практичних аспектів інноваційної активності економіки займає провідне місце також у роботах вітчизняних науковців, таких як А.А. Антонюк, Л.А. Батюк, Ю.Г. Бочарова, А.І. Жукович, О.С. Кириченко, О.В. Коваленко, О.Ю. Полякова, Т.В. Романчик та багато інших. Віддаючи належне напрацюванням вітчизняних та зарубіжних економістів, здійсненням у сфері теорії та практики інноваційного розвитку, варто зазначити, що високий динамізм сучасної інтернаціоналізації господарської діяльності зумовлює необхідність постійних статистичних досліджень

рівня інноваційної активності економіки для виявлення та подолання перешкод на шляху стійкого розвитку України.

Мета статті полягає в аналізі сучасного стану та тенденцій інноваційної активності економіки України відносно інших країн світу, встановленні актуальних проблем та визначенні основних напрямів їх розв'язання.

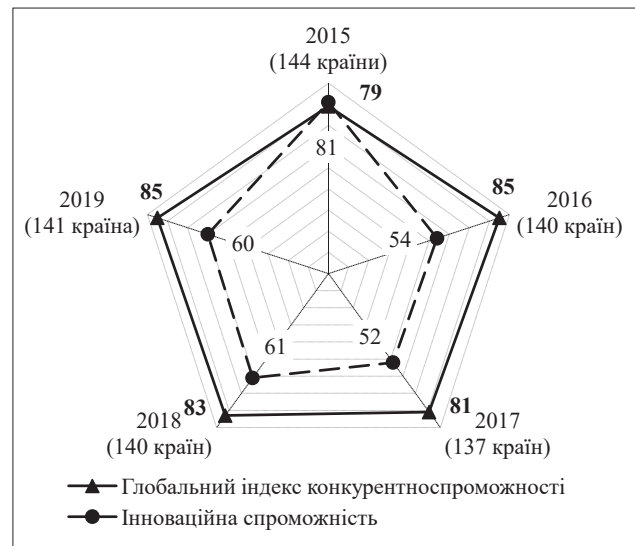
Виклад основного матеріалу. Інноваційність є визначальною характеристикою сучасних науково-технічних, виробничих, соціально-економічних та всіх суспільних процесів. Від оволодіння інноваційними механізмами розвитку залежить доля України: чи рухатиметься вона в напрямі входження до числа розвинених країн, чи залишиться стагнуючою країною на узбіччі науково-технічного і соціального прогресу [1, с. 5].

У сучасному глобалізованому світі інноваційну спроможність необхідно розглядати як невід'ємний складник конкурентоспроможності національної економіки, яка визначається як набір інституцій, політик і чинників, що формують рівень продуктивності економіки. Україна також декларує важливість інновацій для вирішення соціально-економічних проблем країни, однак для цього їй необхідно подолати значне відставання за рівнем інноваційної активності підприємств порівняно з розвиненими країнами світу.

За даними звіту Всесвітнього економічного форуму (World Economic Forum) про глобальну конкурентоспроможність (Global Competitiveness Index) [9–11], у першу двадцятку попадають країни, які позиціонують себе як експортери високо-технологічного обладнання та новітніх технологій. Україна, на жаль, поки що не здатна конкурувати з інноваційно розвиненими країнами, хоча й прагне до поліпшення свого економічного становища.

Так, у Звіті про глобальну конкурентоспроможність за 2019 рік [11] Україна посіла 85-е місце серед 141 досліджуваної держави. Поступившись Шрі-Ланці (84-е місце) та Аргентині (83-є місце), її рейтинг знизився на дві позиції порівняно з 2018 р. (83-є місце зі 140 країн) та на чотири позиції порівняно з 2017 р. (81-е місце зі 137 країн) (рис. 1).

Для розрахунку Глобального індексу конкурентоспроможності використовується методика, яка включає аналіз 12 параметрів: інститути (інституції); інфраструктура; макроекономічне середовище; система охорони здоров'я; навички і вміння (новий параметр у звіті за 2019 р., який замінив параметр «вища, середня і професійна освіта»); ефективність товарних ринків; ефективність ринку праці; розвиток фінансового ринку; впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) (новий параметр у звіті за 2019 р., який замінив параметр «технологічна готовність»); ємність ринку; розвиток бізнесу; інноваційна спроможність.

Рисунок 1 – Рейтинг України за Глобальним індексом конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index) за 2015–2019 рр.

Джерело: побудовано на основі даних [9–11]

Незважаючи на зниження загального рейтингу України за Глобальним індексом конкурентоспроможності, у 2019 р. спостерігається незначне підвищення рейтингових позицій за 10-ма складниками (інститути; інфраструктура; макроекономічне середовище; навички і вміння; ефективність товарних ринків; ефективність ринку праці; впровадження ІКТ; ємність ринку; розвиток бізнесу; інноваційна спроможність). Разом із тим стрімке падіння відбулося за показниками «Охорона здоров'я» (позиція опустилася з 53-го місця у 2018 р. до 101-го у 2019 р.) та «Розвиток фінансового ринку» (позиція змістилася зі 120-го місця до 136-го), що й зумовило погіршення значення Глобального індексу конкурентоспроможності.

Досить високі рейтингові позиції у 2019 р. Україна займає за показниками «Навички і вміння» (44-е місце), «Ємність ринку» (47-е місце), «Інфраструктура» (57-е місце) та «Ефективність товарних ринків» (57-е місце). Найнижчі рейтинги Україна має за показниками «Розвиток фінансового ринку» (136-та позиція); «Макроекономічне середовище» (133-та позиція); «Інститути» (104-та позиція) та «Охорона здоров'я» (101-та позиція).

За показником «Інноваційна спроможність» Україна у 2019 р. незначно, але зміцнила своє становище, піднявшись із 61-ї до 60-ї позиції, проте порівняно з попередніми 2016–2017 рр. спостерігається уповільнення інноваційної активності і, відповідно, значна втрата рейтингових позицій.

Указаний показник формується із цілої низки компонентів, таких як: здатність до інновацій, якість науково-дослідних інститутів (НДІ), витрати компаній на дослідження та розробки,

взаємозв'язки університетів із промисловістю у сфері досліджень і розробок, державні закупівлі високотехнологічної продукції, наявність учених та інженерів (рис. 2).

Як бачимо, у 2018 р. практично за всіма компонентами (окрім рівня забезпеченості інженерами та вченими) спостерігається падіння рейтингу України порівняно з іншими розвиненими країнами світу, незважаючи на велику кількість науковців, інженерів, дослідників та рівень освіченості населення.

Також слід зауважити, що під час розрахунку Глобального індексу конкурентоспроможності за 2019 р. було змінено складники підіндексу «Інноваційна спроможність», зокрема до нього було включено: різноманітність робочої сили; стан розвитку кластерів; міжнародне співробітництво; багатостороння співпраця; наукові публікації; патентні заявки на млн осіб; витрати на НДР; відомість НДІ; обізнаність покупців; заявки на торгові марки на млн осіб. Найвищі позиції Україна посіла за такими показниками, як «Відомість НДІ» (44-е місце) та «Наукові публікації» (50-е місце).

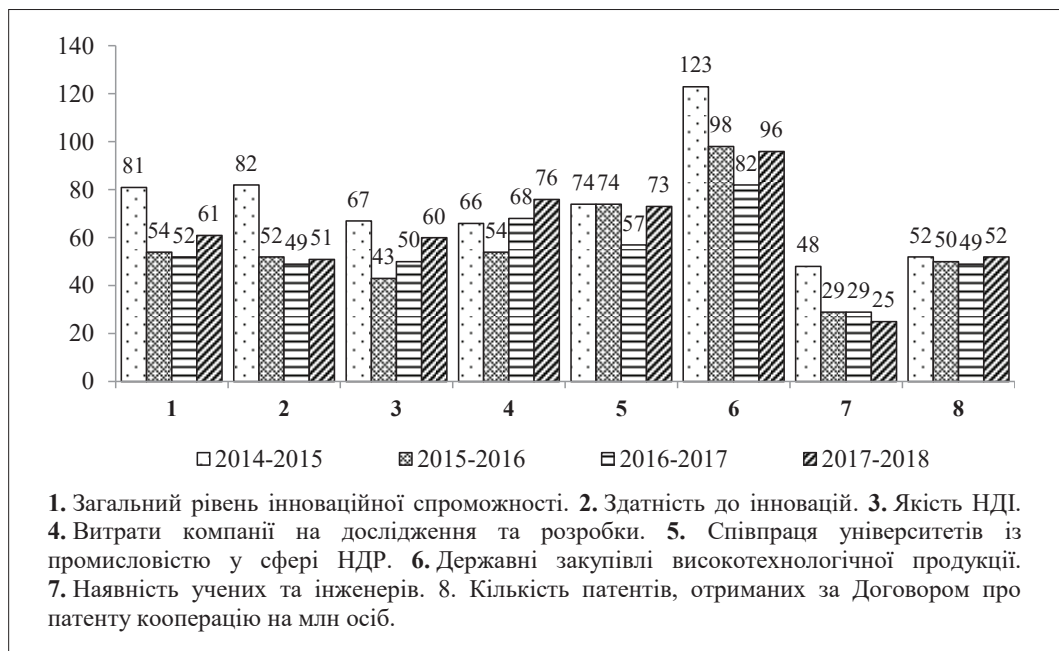
Загалом за результатами аналізу Глобального індексу конкурентоспроможності за 2019 р. [11] найбільш проблемними чинниками для ведення бізнесу виявилися: інфляція; корупція; ставки податків; податкові норми; нестабільність уряду (переворот); доступ до фінансування; неефективна державна бюрократія; операції в іноземній валюті; недостатньо освічена робоча сила; низька

трудова етика в національній робочій силі; недостатня здатність до інновацій; незадовільні умови праці; недостатнє забезпечення інфраструктурою; злочинність і крадіжки; незадовільне здоров'я населення.

У межах ЄС розраховується Інноваційний індекс Європейського інноваційного табло (Innovation Union Scoreboard – IUS), який відображає результати порівняльного аналізу інноваційної діяльності країн ЄС, інших європейських країн та регіональних сусідів. Усі країни, що входять до Європейського інноваційного табло, згруповано у чотири групи: «інноваційні лідери», «активні новатори», «помірні інноватори» та «інноватори, які формуються». Україну включено до групи «інноватори, які формуються» разом із Болгарією, Македонією та Румунією.

Для розрахунку IUS береться до уваги низка показників, які розподілено на чотири групи, у межах кожної з яких виокремлюються додаткові підгрупи: умови розроблення (людські ресурси; привабливі дослідницькі системи; інноваційно привабливе середовище); інвестиції (фінансування і підтримка; інвестиції підприємств); інноваційна діяльність (інноватори; зв'язки, інтелектуальні активи); вплив на зайнятість (зайнятість на підприємствах, що швидко розвиваються; зайнятість у наукоміській діяльності).

Щодо України, то в 2018 р. вона посіла 27-му позицію у рейтингу IUS, як і в 2017 р., покращивши на один пункт порівняно з 2016 р. (28-е місце) та на три пункти порівняно з 2015 р.

Рисунок 2 – Рейтинг України за складниками показника «Інноваційна спроможність» Global Competitiveness Index

Джерело: побудовано на основі даних [9; 10]

(30-е місце). Загалом за підсумковим показником IUS Україна поступається не лише «інноваційним лідерам», а й країнам групи «інноватори, які формуються».

У Звіті Європейського інноваційного табло за 2019 р. [4] указано, що найсильнішими інноваційними аспектами України є «людські ресурси» та «вплив на зайнятість». Україна отримала досить високі оцінки за показниками «зайнятість у наукоміській діяльності», «кількість нових докторантів» та «витрати на інновації, не пов'язані з НДР». Слабкими інноваційними аспектами насамперед є «інноваційно привабливе середовище», «інноватори», «зв'язки», «фінансування і підтримка», зокрема витрати на науково-дослідні розробки у державному секторі.

Ще одним авторитетним експертним рейтингом є Глобальний індекс інновацій (Global Innovation Index – GII), який щорічно формується Корнельським університетом, Міжнародною бізнес-школою Insead та Всесвітньою організацією інтелектуальної власності. Так, на міжнародному рівні в рейтингу GII-2019 [8] Україна посіла 47-е місце серед 129 країн світу проти 43-го місця у 2018 р., поступившись Росії (46-е місце), Чорногорії (45-е місце), Хорватії (44-е місце) і Таїланду (43-е місце) (рис. 3).

Як бачимо, починаючи з 2013 р. Україна поступово покращувала свої позиції й у 2018 р. підвищила свій рейтинг відносно минулого року на сім пунктів, а в 2017 р. піднялася на шість пунктів. Окрім того, у 2019 р. за рівнем GII [8] Україна посіла:

- 2-е місце серед 26 країн із низьким рівнем доходу;
- 32-е місце серед 39 країн Європи;
- 82-е місце в галузі інноваційних інвестицій, що гірше минулих 2017–2018 рр.;

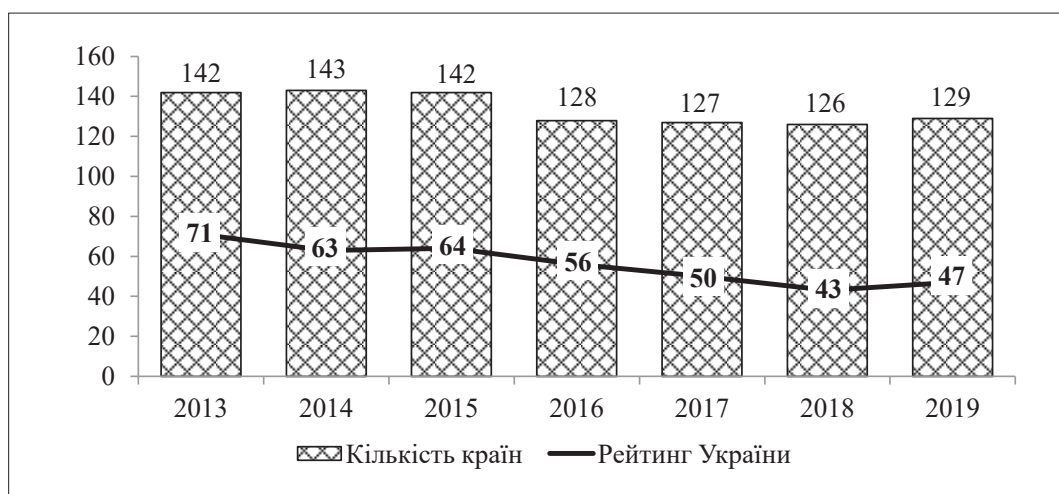
– 36-е місце щодо інноваційних результатів, що гірше, ніж минулого року, але краще порівняно з 2017 р.

Сумарний індекс GII розраховується на основі оцінки семи підіндексів, які, своєю чергою, також складаються з окремих показників: 1) інституції (політичне середовище; нормативно-правове середовище; бізнес-середовище); 2) людський капітал та дослідження (освіта; вища освіта; дослідження та розробки); 3) інфраструктура (інформаційні та комунікаційні технології; загальна інфраструктура; екологічна стабільність); 4) ефективність ринку (кредит; інвестиції; торгівля та конкуренція); 5) рівень розвитку бізнесу (працівники розумової праці; інноваційні зв'язки; поглинання знань); 6) знання та технології (створення знань; застосування знань; поширення знань); 7) результати у сфері творчості (нематеріальні активи; результати творчої діяльності).

У 2019 р. Україна мала найкращі результати в галузі знань та технологій, а найслабші показники – у галузі інфраструктури (рис. 4).

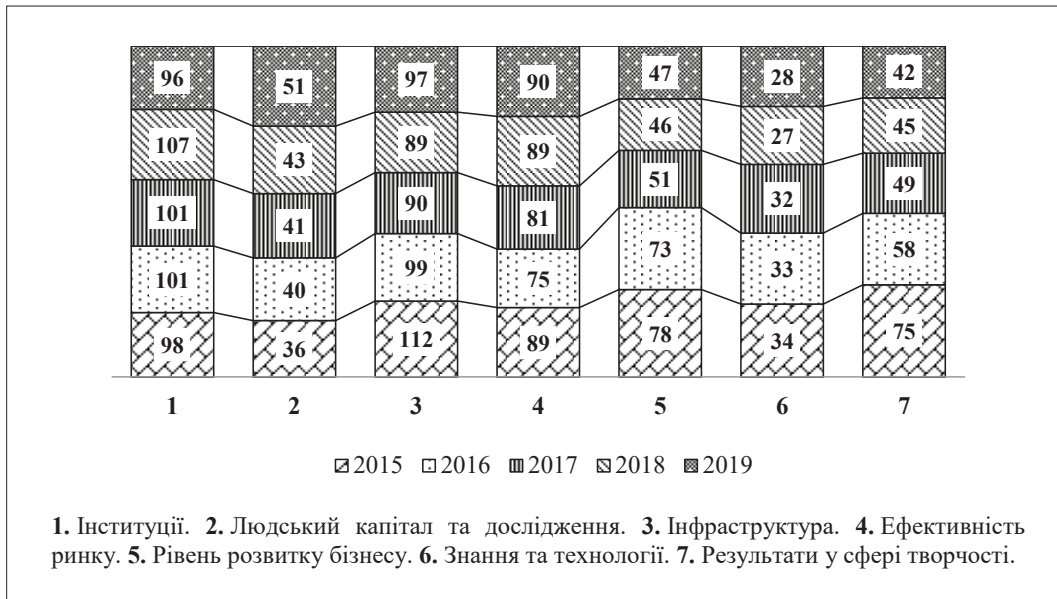
У розрізі компонентів Глобального індексу інновацій у 2019 р. Україна поліпшила свої позиції лише за показниками «Інституції» (на 11 пунктів) та «Результати у сфері творчості» (на три пункти). Разом із тим спостерігаються досить високі рейтинги за показником «Знання та технології» на рівні таких індикаторів, як: корисні моделі (1-е місце у світі); жінки, що працюють, із науковим ступенем (3-є місце); витрати на комп'ютерні програми (19-е місце); експорт послуг з інформаційно-комунікаційних технологій (11-е місце); патентна активність (17-е місце); торгові марки (6-е місце), промислові зразки (8-е місце).

Негативно вплинуло на загальний рівень інноваційності України у 2019 р. погіршення показників «Інфраструктура» та «Людський капітал і

Рисунок 3 – Рейтинг України за Глобальним індексом інновацій (GII)

Джерело: побудовано на основі даних [5–8]

Рисунок 4 – Рейтинг України за складниками ГП

Джерело: побудовано на основі даних [5–8]

дослідження», рейтинги яких упали на вісім пунктів. При цьому основним чинником, який стримує інноваційний розвиток, є низький рівень витрат на НДР.

Зокрема, за даними Державної служби України, у 2018 р. питома вага загального обсягу витрат на НДР у ВВП України становила лише 0,47% (у 2017 р. – 0,45%, а в 2016 р. – 0,48%), у тому числі за рахунок коштів державного бюджету – 0,17%. При цьому частка обсягу витрат на НДР у ВВП країн ЄС-28 у середньому становила 2,06%. Більшою за середню частка витрат на дослідження та розробки була у Швеції – 3,4%, Австрії – 3,16%, Данії – 3,05%, Німеччині – 3,02%, Фінляндії – 2,76%, Бельгії – 2,58%, Франції – 2,19%; меншою – у Румунії, Латвії, Мальти, Кіпру та Болгарії (від 0,5% до 0,75%) [2].

Окрім того, державні НДІ користуються застарілим обладнанням, а їх дослідження не відповідають глобалізаційним викликам та актуальним потребам економічного розвитку, і це при тому, що такі інститути споживають переважну частину державних коштів, виділених на НДР.

Якщо говорити про українську дослідницьку інфраструктуру, то сталого розвитку не спостерігається. Із наявних наукових та технологічних парків, інкубаторів та бізнес-акселераторів не всі є діючими та успішними. Також на дуже низькому рівні процес трансферу знань та технологій малим і середнім підприємствам.

Із 2006 по 2018 р. зареєстровано лише 16 інноваційних проєктів, технологічні парки останні 10 років не реалізують проєкти, у 2017 р. лише 40% наукових парків реалізовувало проєкти (на

суму 9 266,36 тис грн). Відповідно до моніторингу реалізації пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, коштів із державного бюджету та з інших джерел на розвиток інноваційної інфраструктури не виділялося [3].

За результатами проведеного аналізу Global Innovation Index установлено, що до сильних сторін нашої країни у 2019 р. можна віднести такі показники, як патенти, корисні моделі, торгові марки та промислові зразки по відношенню до ВВП за паритетом купівельної спроможності; відсоток витрат на програмне забезпечення у величині ВВП; витрати на комп'ютерне програмне забезпечення у відсотках до валового внутрішнього продукту; відсоток експорту інформаційно-комунікаційних послуг в обсязі торгівлі, а також співвідношення між кількістю учнів та вчителів (3-є місце у світі). Водночас слабкими сторонами, які є основними бар'єрами для розвитку інновацій в Україні, є: недосконалість політичного середовища в частині політичної та операційної нестабільності; верховенство права; простота вирішення питання неплатоспроможності; відношення ВВП до одиниці використаної енергії; екологічна стабільність; валові кредити мікрофінансування; інвестиції; угоди з венчурним капіталом; інформаційно-комп'ютерні технології та створення бізнес-моделі; результати творчої діяльності в частині національних художніх фільмів.

Проведений аналіз позицій України в міжнародних рейтингах у 2019 р. дає змогу зробити висновки про загальну тенденцію до сповільнення інноваційної активності України порівняно з розвиненими країнами світу. Разом із тим міжнародні

експерти одноставні в тому, що за останні роки основними конкурентними перевагами України на світовій арені, її сильними сторонами є знання та результати наукових досліджень, продукти інтелектуального капіталу.

Висновки. В умовах тотальної глобалізації та посилення турбулентності зовнішнього середовища стійке зростання національної економіки неможливе без активізації інноваційної діяльності, яка відіграє ключову роль у нарощуванні конкурентоспроможності країни. Це стосується не лише розроблення нових технологій і продуктів, а й способів організації та управління різними бізнес-процесами і сферами діяльності, просування інноваційних розробок на вітчизняні та світові ринки.

Сучасний ритм глобального світу диктує жорсткі правила ведення конкурентоспроможного бізнесу. Для України 2019 р. відзначився уповільненням темпів інноваційної активності на міжнародній арені.

Україні для посилення власної інноваційної активності необхідно впроваджувати відповідну державну політику, спрямовану на організацію науково-дослідної і дослідно-конструкторської діяльності відповідно до світових стандартів та збільшення витрат на науку і нові технології до рівня, що відповідає нормам, прийнятим у світі.

Окрім того, катализатором ефективних перетворень для розвитку інновацій у державі має стати успішна комерціалізація знань та нововведень у вигляді ідей, патентів, корисних моделей, промислових зразків та інших результатів наукових досліджень, що, відповідно, потребує залучення зарубіжних інвесторів до розвитку вітчизняної інноваційної сфери, використання можливостей міжнародної співпраці, переходу до високотехнологічної інноваційної економіки, а також спрямованості державної політики на створення належної інфраструктури та механізмів комерціалізації науково-технічних розробок.

Список використаних джерел:

1. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред. В.М. Гесця та ін. ; НАН України. Київ, 2015. 336 с. URL : https://www.researchgate.net/publication/285593330_Innovacijna_Ukraina_2020_nacionalna_dopovid_Innovative_Ukraine_2020_national_report (дата звернення: 12.12.2019).
2. Наукові дослідження і розробки у 2018 році. URL : http://csrv2.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/ni/arh_ndr_u.html (дата звернення: 02.12.2019).
3. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80/print> (дата звернення: 12.12.2019).
4. European Innovation Scoreboard 2019. Report European Commission. URL : https://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards_en (дата звернення: 09.12.2019).
5. Global Innovation Index 2016. Winning with Global Innovation. URL : https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2016.pdf (дата звернення: 09.12.2019).
6. Global Innovation Index 2017. Innovation Feeding the World. URL : https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2017.pdf (дата звернення: 09.12.2019).
7. Global Innovation Index 2018. Energizing the World with Innovation. Ukraine. URL : <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4330&plang=RU> (дата звернення: 09.12.2019).
8. Global Innovation Index 2019. Creating Healthy Lives – The Future of Medical Innovation. Ukraine. URL : https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2019/ua.pdf (дата звернення: 09.12.2019).
9. The Global Competitiveness Report 2016–2017. URL : <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2016-2017-1> (дата звернення: 09.12.2019).
10. The Global Competitiveness Report 2017–2018. URL : <http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf> (дата звернення: 09.12.2019).
11. The Global Competitiveness Report 2019. URL : http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf (дата звернення: 09.12.2019).

References:

1. *Innovacijna Ukrajina 2020: nacional`na dopovid`* [Innovative Ukraine 2020: national report] (2015). Available at: https://www.researchgate.net/publication/285593330_Innovacijna_Ukraina_2020_nacionalna_dopovid_Innovative_Ukraine_2020_national_report (accessed 12.12.2019).
2. *Naukovi doslidzhennya i rozrobky` u 2018 roci* [Research and development in 2018]. Available at: http://csrv2.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/ni/arh_ndr_u.html (accessed 02.12.2019).
3. *Strategiya rozvy`tku sfery` innovacijnoyi diyal`nosti na period do 2030 roku* [Strategy for the development of innovativ for the till 2030]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80/print> (accessed 12.12.2019).
4. *European Innovation Scoreboard 2019*. Report European Commission. Available at: https://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards_en (accessed 9.12.2019).
5. *Global Innovation Index 2016*. Winning with Global Innovation. Available at: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2016.pdf (accessed 9.12.2019).
6. *Global Innovation Index 2017*. Innovation Feeding the World. Available at: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2017.pdf (accessed 9.12.2019).
7. *Global Innovation Index 2018. Energizing the World with Innovation. Ukraine*. Available at: <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4330&plang=RU> (accessed 9.12.2019).

8. *Global Innovation Index 2019. Creating Healthy Lives – The Future of Medical Innovation. Ukraine.* Available at: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2019/ua.pdf. (accessed 9.12.2019).
9. *The Global Competitiveness Report 2016-2017.* Available at: <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2016-2017-1> (accessed 9.12.2019).
10. *The Global Competitiveness Report 2017-2018.* Available at: <http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf>. (accessed 9.12.2019).
11. *The Global Competitiveness Report 2019.* Available at: http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf (accessed 9.12.2019).

Ivanenko Valentyna

Zhytomyr Polytechnic State University

Kucher Svitlana

Infopulse Ukraine LLC

Zakharchuk Dmytro

Zhytomyr Polytechnic State University

STATISTICAL ANALYSIS OF MODERN REALITIES OF INNOVATIVE ACTIVITY OF UKRAINE

In the context of total globalization and increased turbulence of the external environment, sustainable growth of the national economy is impossible without activation of innovative activity, which plays a key role in increasing the country's competitiveness. This applies not only to the development of new technologies and products, but also to the ways of organizing and managing different business processes and fields of activity, promoting innovative developments in the domestic and world markets. The article analyzes the rating position of the innovative system of Ukraine relative to the world level on the basis of international indices for 2015-2019. It is determined that the country has to overcome a significant lag in the level of innovative activity of enterprises in comparison with the developed countries of the world. However, Ukraine performs the best in Knowledge and Technology outputs and its weakest performance is in Infrastructure. The ways of improvement and development of innovative activity of the country are indicated. It is substantiated that the basis of Ukrainian innovative competitiveness should be human capital, knowledge and research results, as well as their effective implementation in Ukraine with the possibility of entering the world markets, which will contribute to the development of the country. Also, attention is focused on the fact that the available resources and potential of the country should focus on supporting research and creating an efficient infrastructure that will facilitate the transformation of research results into products suitable for commercialization. It is recommended to remedy the situation of attracting foreign investors to the development of domestic innovative sphere and to use the opportunities of international cooperation; increasing the costs of research and development to a level consistent with international standards; the transition from a low-tech resource to a high-tech innovative economy; the focus of public policy on creating favorable conditions, first of all, for the development of production of intellectual products, including the possibility of their commercialization both in Ukraine and in the rest of the world.

Key words: *innovation, innovative activity, innovative development, innovation capability, competitiveness, research and development (R&D).*

JEL classification: E22, O11, O30, O31.